

OSNOVNI ZAKLJUČCI SA DISKUSIONOG FORUMA "PUT DO STRATEGIJE SOCIJALNE ZAŠTITE"

Dana, 21. maja, od 11h do 15.30h u Kući ljudskih prava i demokratije u Beogradu, ul. Kneza Miloša 4, realizovan je diskusioni forum "Put do Strategije socijalne zaštite".

Skup je organizovalo udruženje "Sociativa" u partnerstvu sa Društvom socijalnih radnika Srbije u okviru projekta „Javno zagovaranje za donošenje Strategije socijalne zaštite“. Projekat se sprovodi u okviru programa „EU Resurs centar za civilno društvo u Srbiji“ koji Beogradska otvorena škola sprovodi uz podršku Evropske unije.

Bilo je preko 35 učesnika i učesnica skupa iz različitih organizacija javnog i civilnog sektora, strukovnih udruženja i sindikata, kao i akademske zajednice.

Cilj diskusionog foruma bio je da sa zainteresovanim akterima prodiskutujemo o najvažnijim aspektima i koracima za donošenje Strategije socijalne zaštite (dalje: strategije). Ovo sve imajući u vidu prethodni neuspeli proces donošenja strategije (2019. godine) i aktuelno formiranje radnih grupa za donošenje strategije. Za potrebe diskusije bio je pripremljen i unapred dostavljen potvrđenim učesnicima i učesnicama poseban dokument „Nalazi istraživanja i predlog plana akcije/aktivnosti za donošenje Strategije socijalne zaštite“. Moderatorica skupaje bila Dijana Janković iz Društva socijalnih radnika Srbije, a rezultate istraživanja je predstavila Milica Glišić, predsednica Društva socijalnih radnika Srbije.

Nakon predstavljanja rezultata i predloga aktivnosti za donošenje strategije, učesnici/e diskusionog foruma imali su priliku za diskusiju. Učesnici/e su bili vrlo zainteresovani, motivisani i aktivni u diskusiji, te su iznedrili veliki broj konkretnih predloga:

1. Potrebno je umrežavanje i pravljenje neformalne platforme organizacija i udruženja građana, javnih ustanova, korisničkih organizacija, strukovnih organizacija kako bi se nastavio dalji rad i razmena informacija oko aktuelnog procesa donošenja strategije. Važno je brzo reagovati i održavati kontakte i razmenu informacija, realizovati istraživanja tj. omogućiti participaciju korisnika, i mišljenja/stavova kolega iz prakse. Predloženo je da se ovakva mreža nazove "neformalna koalicija". Svi učesnici/e u diskusiji pokazali su spremnost da aktivno sarađuju sa kolegama/inicama koji su "prošli" na konkursu za formiranje radne grupe za donošenje Strategije socijalne zaštite.
2. Jako važan saradnik su mediji, te je potrebno napraviti detaljan, dobar plan javne kampanje za socijalnu zaštitu i važnost strategije. Od velikog je značaja da istupe korisnici/e i da oni pričaju o poteškoćama iz sistema o nemogućnostima ostvarivanja određenih prava i usluga, o nepostojanju usluga, kao i o njihovom gašenju (npr. porodični saradnik, usluga dnevni boravak za decu sa problemima u ponašanju, nedostatku hraniteljskih porodica ili usluga za decu i mlade u zajednici i sl.) - "to je taj važan trougao: mediji, korisnici/e, stručni rad/struka" (učesnica foruma).

3. Potrebno je mapiranje usluga i da ne izgubimo iz vida usluge iz zajednice, kao i povezivanje sa različitim drugim sektorima (npr. omladinski sektor da se poveže sa sektorom socijalne zaštite radi unapređenja podrške za mlade i sl.). Bez usluga nema deinstitucionalizacije, poseban akcenat je bio na uslugama za podršku porodici. Sistem je preopterećen smeštajima, a ne osnivaju se nove usluge, ne obezbeđuju se nove hraniteljske porodice itd.
4. Važno je obezediti podatke pre donošenja strategije, tako da je sveobuhvatno istraživanje jako bitan segment, kao i institiranje na tom u radnim grupama, odnosno da se zagovara da se strategija bazira na podacima.
5. Pored strategije važno je insistirati na donošenju Akcionog plana, sa rokom realizacije, izlistanim aktivnostima, odgovornim osobama itd.
6. Insistirati na Zakonu o planskim sistemima.
7. Definisati oblasti koje će regulisati strategija.
8. Jako je važno pitanje finansiranja u sistemu socijalne zaštite, te je jedna od poruka sa skupa da je važno zagovarati i insistirati na transparentnosti i kontroli namenskih transfera. Lobirati da se više troši za osnivanje novih usluga/održavanje već postojećih, a manje na infrastrukturu (zgrade, prostore itd.)
9. Veoma je važno raditi na unapređenju položaja zaposlenih i na osnaživanju glasa stručnih radnika/ca u vezi sa pitanjima koja će se pokretati u sistemu socijalne zaštite, vrednovati njihov rad, raditi na postavljanju realnih normative rada isto da su doneti na osnovu analize i da su bazirani na podacima. Jedan od komentara na forumu je bio: *“Dobro i radimo, u kakvom sistemu radimo i koliko nemamo oslonac i sa čim da radimo.”*
10. U pogledu finansiranja usluga, računica je 1 prema 20 kada je reč o preventivnim nasuprot institucionalnim uslugama, što i trebalo strategijom menjati u korist preventivnih usluga.
11. Kao što je i gore navedeno, jako je važno obezbediti u ovom procesu donošenja strategije participaciju korisnika socijalne zaštite. Jedan od načina kako to omogućiti jesu tzv. *“participatorni forumi.”*
12. Važno je raditi na osnaživanju korisnika/ca, te da i da svaka zagovaračka grupa ima predstavnike korisnika i da budu samozastupnici (korisnik) za pitanja koja ih se tiču.
13. Postignut je konsenzus na održanim stručnim skupovima u okviru Inicijative za unapređenje socijalne zaštiteⁱ kao i na diskusionom forumu da je potrebno reformisati nadležnosti centara za socijalni rad (dalje: CSR), *“rasteretiti”*, reformisati, da uloga CSR bude uloga uputnog organa, a ne pružaoca usluga.

Hvala još jednom svim učesnicima i učesnicama na vrlo aktivnom i angažovanom učešću tokom celog trajanja diskusionog foruma *“Put do Strategije socijalne zaštite”*.

U Beogradu, 07. jun 2024.

Udruženje *“Sociativa”* i Društvo socijalnih radnika Srbije

ⁱ Realizovane su dve online konferencijama i prisustvovalo je 519 učesnika i učesnika